

NOTAT

/

Prisindeks i Konkurrenceredegørelse 2007

I dette notat beskrives, hvorledes prisindeksene, der i Konkurrenceredegørelse 2007 anvendes til at sammenligne de danske priser med priserne i EU9-landene, er udregnet og hvilke data, der er benyttet¹.

KONKURRENCESTYRELSEN

Beregningerne tager udgangspunkt i pris- og forbrugsstatistik fra Eurostat. Prisstatisikken opgør forbrugerpriser, det vil sige den endelige pris, som forbrugeren betaler inklusive moms og afgifter.

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET

Formålet med analysen i Konkurrenceredegørelse 2007 er at vurdere, hvor stor en del af prisdannelsen på det danske marked, der skyldes utilstrækkelig konkurrence i forhold til en række sammenlignelige lande. Til det formål udarbejder Konkurrencestyrelsen et nettoprisindeks ved at rense forbrugerpriserne for moms og afgifter.

Der er en klar tendens til, at velstående lande har et højere prisniveau end mindre velstående lande. Derfor velstandskorrigeres nettopriserne. Danmark har et velstandsniveau, der er højere end EU9-gennemsnittet, så det danske prisniveau bliver nedjusteret, mens det forholder sig modsat for lande med en velstand under EU9-gennemsnittet.

I det efterfølgende beskrives først de anvendte data og dernæst metoden.

1. Datagrundlag

Til brug for beregning af velstandskorrigerede nettopriser modtager Konkurrencestyrelsen årligt oplysninger om det relative prisniveau for 146 vare- og tjenestegrupper dækkende privatforbruget (forbrugerpriser) samt det samlede privatforbrug af disse varer og tjenester fra Eurostat. Statistikken dækker de 25 EU-medlemslande samt de 6 EU-ansøgerlande. Data er indsamlet af de nationale statistikbureauer og dækker en række velspecificerede varer og tjenester, som er repræsentative for forbrugsmønstret i det enkelte land.

Endvidere anvendes en række detaljerede tal for moms, afgifter og priser fra OECD, Europa-Kommissionen og Euro-Med-Stat.

¹ EU9-landene består foruden Danmark af Belgien, Finland, Frankrig, Holland, Italien, Sverige, Storbritannien og Tyskland.

Købekraftspariteter

Eurostat opgør det relative prisniveau mellem to lande som forholdet mellem købekraftspariteten (PPP) mellem disse to lande og den nominelle valutakurs. Købekraftspariteten er prisforholdet mellem landene for en kurv af varer og tjenester, der afspejler det nationale forbrug. Så vidt det er muligt indsamles priser for varer og tjenester af samme kvalitet.

I det følgende beskrives hvilken metode Eurostat benytter til at udarbejde deres prisindeks. ”Købekraftspariteten” mellem fx Danmark og Storbritannien for en given vare- eller tjenestegruppe udregnes som:

$$(1.1) \quad PPP_{i,DK/GB} = \frac{P_{i,DK}^F}{P_{i,GB}^F},$$

hvor $P_{i,DK}^F$ og $P_{i,GB}^F$ er prisen for en bestemt gruppe af varer eller tjenester, i , i lokal valuta i henholdsvis Danmark og Storbritannien. Det relative prisniveau i Danmark udregnes derpå som:

$$(1.2) \quad p_{i,DK}^F = \frac{PPP_{i,DK/GB}}{e_{DK/GB}},$$

hvor $e_{DK/GB}$ angiver valutakursen i kr./pund. Bemærk, at $P_{i,DK}$ er prisen for varen eller tjenesten i kroner, mens $p_{i,DK}^F$ (skrevet med småt bogstav, p) er et indeks, der angiver den relative pris i Danmark for en vare eller tjeneste i forhold til prisen i England angivet i kroner.

Købekraftspariteterne udregnes for alle par af lande og for hver enkelt vare- og tjenestegruppe. For at tage højde for forskelle i det nationale forbrug, beregner Eurostat i praksis to købekraftspariteter for hvert par af lande; én for de varer og tjenester, der er repræsentative for det ene land, og én for de, der er repræsentative for det andet land. Det geometriske gennemsnit af disse to købekraftspariteter benyttes til udarbejdelsen af prisindekset.

Eurostat normerer prisindekset, således at det gennemsnitlige niveau for EU25 er lig 100, dvs. at (1.2) måler prisen i Danmark i forhold til gennemsnittet i EU25².

Hvis $p_{i,DK}^F$ er større end 1, er det udtryk for et højt prisniveau i Danmark, og hvis $p_{i,DK}^F$ omvendt er mindre end 1, er det udtryk for et lavt prisniveau, jf. eksempel i boks 1.

² Eurostats pristal for årene op til og med 2004 sammenlignes med gennemsnittet for EU15.

Boks 1 – Eksempel på udregning af prisniveau

Hvis en sammenlignelig varekurv koster 50 kr. i Danmark og 5 pund i Storbritannien, vil PPP-valutakursen for disse varer være 10 kr./pund, jf. ligning (1.1). Den nominelle valutakurs ligger i skrivende stund på omkring 11 kr./pund. I dette eksempel er det relative prisniveau i Danmark: $10/11 = 91\%$, jf. ligning (1.2).

Konsekvensen af dette er, at det for en engelsk forbruger kan betale sig at veksle de 5 pund til 55 kroner og købe varekurven i Danmark frem for i England. Dermed vil den engelske forbruger have 5 kroner til yderligere forbrug. I dette eksempel tages der ikke højde for, at transportomkostninger mv. kan forhindre forbrugeren i at udnytte prisforskellen mellem de to lande.

Eurostats data til og med 2004 dækker som udgangspunkt 190 vare- og tjenestegrupper relateret til privatforbruget. Konkurrencestyrelsen fjerner dog 5 poster, da de enten er irrelevante for analysen, eller fordi indenlandsk forbrug som opgjort af Danmarks Statistik er nul. Disse poster er: *Preserved Milk*, *Narcotics*, *Animal Drawn Vehicles*, *Prostitution* og *FISIM* (Indirekte målte finansielle formidlingstjenester). Der benyttes derfor 185 vare- og tjenestegrupper til prissammenligningen for 2004.

For 2005, der er det seneste statistik-dækkede år, opgøres kun priser for 146 vare- og tjenestegrupper, da Eurostat har sammenlagt en række grupper. Eksempelvis er de to varegrupper *Beef* og *Veal* lagt sammen til *Beef and Veal*. Efter at have fjernet de fem ovennævnte poster anvender Konkurrencestyrelsen 141 vare- og tjenestegrupper til beregningerne for 2005.

Eurostat opdaterer årligt en tredjedel af vare- og tjenestegruppepriserne på baggrund af nye prisindsamlinger. I de år, hvor en given gruppe ikke opdateres, fremskrives prisen ved hjælp af et tilsvarende forbrugerprisindeks, HICP. Lønninger, vægte og huslejeundersøgelser, der anvendes til sammenligninger af priser på boligforbrug, bliver udarbejdet på årlig basis.

Eurostats pristanal for 2005 er foreløbige i den forstand, at eventuelle unøjagtigheder bliver korrigeret frem til udgangen af 2007. Tallene for 2004 er endelige.

Ud over prisdata modtager Konkurrencestyrelsen tal for privatforbruget af de samme vare- og tjenestegrupper. Disse forbrugsdata er baseret på de enkelte landes nationalregnskab og benyttes som forbrugsvægte til at aggregere de underliggende vare- og tjenestegrupper til overordnede poster.

Bemærk, at Eurostat kun giver adgang til pris- og forbrugsdata for de 146 vare- eller tjenestegrupper til forskningsformål. Adgang til pris- og forbrugsdata i mere aggregeret form er tilgængelig på nedenstående link.

- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

Data til moms- og afgiftskorrektion

Til brug for moms- og afgiftskorrekturen benyttes statistik fra OECD, Europa-Kommissionen og Euro-Med-Stat.

OECD samler i sin årlige publikation "Revenue Statistics" data for OECD-medlemslandenes offentlige indtægter, herunder afgiftsindtægterne på en række vare- og tjenestegrupper. I "Revenue Statistics" anvendes landetabellerne med 'Tax Revenues', mere konkret vare- og tjenestespecifikke afgifter under posterne '5120 Taxes on specific goods and services' og '5211 Paid by households: motor vehicles'. Hvert land har typisk to poster for bilafgifter: Én betalt af husholdninger og én betalt af andre. Da Konkurrencestyrelsen kun beregner nettoprisindeks for privatforbruget, renses kun for de afgifter, der er betalt af husholdningerne

På baggrund heraf fordeles afgifterne på Eurostats vare- og tjenestegrupper. I tilfælde, hvor OECD's afgiftspost dækker over flere vare- og tjenestegrupper i Eurostats statistik, fordeles afgiften på de relevante grupper ved at vægte med forbruget. Dette er eksempelvis tilfældet for bilafgifter, hvor OECD har én post, der dækker husholdningernes afgiftsbetalinger ved køb af motorkøretøjer. Eurostat har derimod pris- og forbrugsstatistik for fem forskellige klasser af bil opdelt efter motorstørrelse og -type samt for motorcykler.

OECD's "Revenue Statistics 2006" kan findes på følgende link (adgang til SourceOECD er påkrævet):

- <http://miranda.sourceoecd.org/vl=4778002/cl=24/nw=1/rpsv/~6684/v2006n7/s1/p11>

Hovedkilden for momskorrekturen er "VAT Rates – Applied in the Member States of the European Community" fra Europa-Kommissionens hjemmeside. I dette dokument listes momssatserne i EU-landene for overordnede vare- og tjenestegrupper.

For medicin er dette dokument ikke tilstrækkeligt detaljeret, fordi der i en række medlemslande er differentieret moms for henholdsvis receptpligtig og ikke-receptpligtig medicin. Derfor benyttes endvidere data fra Euro-Med-Stat, en gruppe finansieret af Europa-Kommissionen.

Data til brug for momskorrektion kan findes på følgende to link. På Euro-Med-Stats hjemmeside trykkes på linket "The Library of European Union Pharmaceutical Indicators":

- http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/how_vat_works/rates/index_en.htm
- <http://www.euromedstat.cnr.it/reports/reports.asp>

Data til velstandskorrektion

Nettoprisindekset velstandskorrigeres ved hjælp af data fra OECD for årene 2002-2004. Udgangspunktet er hér OECD's *Comparative Price Levels*, der grundlæg-

gende er udregnet efter samme metode som Eurostats statistik (metodedokumentet til udregning af PPP-prisindeks er udarbejdet i samarbejde mellem OECD og Eurostat). Der er dog forskelle i indsamlingsfrekvens mv.

OECD's pristal korrigeres for moms og afgifter opgjort i ovennævnte "Revenue Statistics". Da Konkurrencestyrelsen ikke har tal for samtlige OECD-landes momsprovenu fra privatforbruget alene, benyttes i stedet tal for landenes totale momsprovenu. For at sikre konsistens mellem skatter og forbrugstal ved moms- og afgiftskorrekturen, benyttes tal for det totale forbrug, *Final Consumption Expenditure*, frem for tal for det private forbrug.

Som mål for landenes velstandsniveau benyttes BNP pr. capita omregnet til USD med den løbende PPP-vekselkurs. Det er et mål for det relative velstandsniveau i et land i forhold til USA.

Data er hentet fra SourceOECD's hjemmeside:

- <http://www.sourceoecd.org>

2. Metode

I dette afsnit beskrives Konkurrencestyrelsens metode til at rense forbrugerprisindekset for moms og afgifter, samt hvorledes prisniveauet korrigeres for velstandsforskelle.

Moms- og afgiftskorrektion for vare- og tjenestegrupper

I første trin udregnes, hvor stor andel af forbruget af en given vare, i , i et givent land, j , som tilgår sælgeren, når moms og afgifter er betalt:

$$(2.1) \quad \delta_{i,j} = \frac{1}{1 + m_{i,j}} - \frac{t_{i,j}}{c_{i,j}}.$$

m er momssatsen i procent, t er andre vare- og tjeneste-specifikke afgifter, og c er forbrug. c og t er begge opgjort i national valuta. Moms og afgifter udgør dermed $(1 - \delta_{i,j})$ af forbruget, jf. boks 2.

Boks 2 – Eksempel på udregning af moms- og afgiftsandelen

Antag at en vare beskattes med en moms på 25 pct. og, at staten modtager 100.000 kr. i afgifter ud af et samlet privatforbrug på 8 mio. kr. Dette giver, jf. (2.1):

$$\delta_{i,j} = \frac{1}{1 + 25\%} - \frac{100.000}{8.000.000} = 78,8\%$$

Dette betyder, at 78,8 pct. af det endelige forbrug går til sælgeren, mens 22,2 pct. af forbruget går til staten i form af moms og afgifter.

Da OECD endnu ikke har offentliggjort afgiftsstatistik for år 2005, er moms- og afgiftsparameteren for 2004 anvendt til korrektion af forbrugerpriserne for 2005. Da Eurostat som nævnt ovenfor justerede antallet af vare- og tjenestekategorier i 2005, er forbrugs- og afgiftstallene for 2004 tilpasset i henhold til den nye opdeling.

Nettoprisindekset for den i 'te vare- eller tjenestegruppe beregnes som:

$$(2.2) \quad p_{i,j}^N = 100 \cdot \frac{q_{i,j}}{\frac{1}{9} \cdot \sum_{s=1}^9 q_{i,s}},$$

hvor $s = 1, \dots, 9$ repræsenterer EU9-landene og $q_{i,j}$ er beregnet som:

$$(2.3) \quad q_{i,j} = \delta_{i,j} \cdot p_{i,j}^F,$$

idet $p_{i,j}^F$ er det relative forbrugerprisindeks baseret på tal fra Eurostat, jf. (1.2).

Bemærk at nettoprisindekset, $p_{i,j}^N$, er konstrueret således, at det aritmetiske gennemsnit for EU9-landene er lig 100 – jf. (2.2).

Boks 3 – Eksempel på udregning af nettoprisindeks

I dette eksempel udregnes nettoprisindekset for en enkelt vare eller tjeneste for tre lande. Tal skrevet med kursiv er tilfældigt valgte og forstås som statistisk data lig det ovenfor beskrevne fra Eurostat, OECD og Europa-Kommissionen. De øvrige tal er udregnet.

	Land 1	Land 2	Land 3
Relativ forbrugerpris – jf. (1.2)	<i>108</i>	<i>103</i>	<i>98</i>
Forbrug	<i>112</i>	<i>98</i>	<i>512</i>
Momssats i pct.	<i>25</i>	<i>17,5</i>	<i>22</i>
Afgifter	<i>0</i>	<i>5</i>	<i>44</i>
δ i pct. – jf. (2.1)	80,0	80,0	73,4
q – jf. (2.3)	86,4	82,4	71,9
Relativ nettopris – jf. (2.2)	107,7	102,7	89,6

I analysen benyttes et simpelt gennemsnit frem for et vægtet gennemsnit af prisniveauet i EU9-landene. Dette sikrer, at hvert enkelt marked har lige stor betydning i sammenligningen. Dermed vejer priserne i mindre lande lige så meget som priserne i større lande, og det undgås, at sammenligningsgrundlaget domineres af de store lande i EU9.

Moms- og afgiftskorrektion for overordnede prisindeks

Nettoprisindekset for et lands samlede privatforbrug udregnes på en lidt anden måde. Det skyldes, at der er usikkerhed knyttet til ovenstående metode, fordi vare- og tjenestegrupperingerne i Eurostats prisstatistik og OECD's afgiftsstatistik ikke altid harmonerer, jf. ovenfor.

Nettoprisindekset for privatforbruget findes som:

$$(2.4) \quad p_j^N = 100 \cdot \frac{k_j}{\frac{1}{9} \cdot \sum_{s=1}^9 k_s},$$

hvor k_j er defineret som:

$$(2.5) \quad k_j = \frac{\sum_i p_{i,j}^F \cdot c_{i,j}}{C_j} \cdot \delta_j,$$

dvs. et vægtet gennemsnit af forbrugspriserne multipliceret med δ_j , som er den andel af det samlede privatforbrug, som tilgår sælgerne, når moms og afgifter er betalt:

$$(2.6) \quad \delta_j = \left(1 - \frac{M_j + T_j}{C_j} \right),$$

hvor:

- $C_j = \sum_i c_{i,j}$ er det samlede privatforbrug i land j .
- $M_j = \sum_i \frac{m_{i,j}}{1 + m_{i,j}} \cdot c_{i,j}$ er de samlede momsindbetalinger, der oprinder fra privatforbruget i land j .
- $T_j = \sum_i t_{i,j}$ er summen af vare- og tjenestespecifikke afgiftsindbetalinger i land j .

Samme fremgangsmåde er benyttet til at udregne prisindeks for varer, tjenester samt nationale og internationale tjenester, idet der her inkluderes de relevante vare- og tjenestegrupper.

Boks 4 – Eksempel på udregning af nettoprisindeks for privatforbruget

I dette eksempel udregnes nettoprisindekset for privatforbruget for tre lande, hvor der handles tre varer og tjenester.

I tabel 1 er opskrevet en række valgte værdier for land 1 for forbrugerprisindeks, privatforbrug, momsats samt vare- og tjenestespecifikke skatter og afgifter. Talgrundlaget er lig det ovenfor beskrevne fra Eurostat, OECD og Europa-Kommissionen.

Tabel 1 - Udregning af forbrugerprisindeks for privatforbruget i land 1

Vare/tjeneste	Relativ forbrugerpris – jf. (1.2)	Privatforbrug (kr.)	Momssats (pct.)	Skat og afgifter (kr.)
1	112	33	20	7
2	87	26	20	0
3	96	35	12	0

I første omgang udregnes et vægtet gennemsnit af forbrugerpriserne for land 1:

$$(i.) \quad \frac{112 \cdot 33 + 87 \cdot 26 + 96 \cdot 35}{33 + 26 + 35} = 99,13$$

De samlede momsbetalinger for land 1 beregnes til:

$$(ii.) \quad \frac{20\%}{1 + 20\%} \cdot (33 + 26) + \frac{12\%}{1 + 12\%} \cdot 35 = 13,58$$

Den andel af det totale privatforbrug, som tilgår sælgerne i økonomien i land 1, når moms og afgifter er betalt, findes som:

$$(iii.) \quad \delta_1 = 1 - \frac{13,58 + 7}{94} = 0,78$$

δ_1 benyttes til at udregne q_1 ved at multiplicere med tallet fundet i (i.):

$$(iv.) \quad q_1 = 99,13 \cdot 0,78 = 77,32$$

Antages det, at det for de to øvrige lande gælder, at $q_2 = 91,5$ og $q_3 = 84,7$, har land 1 følgende nettoprisindeks for privatforbruget:

$$(v.) \quad p_1^N = \frac{77,32 \cdot 100}{\frac{1}{3}(77,32 + 91,5 + 84,7)} = 91,50$$

Den her beskrevne momskorrektion, som er anvendt i Konkurrenceredegørelse 2007, adskiller sig fra metoden benyttet i tidligere redegørelser. Ved beregningen af det overordnede nettoprisindeks for privatforbruget, herunder vare- og tjenesteindeksene, renses i år kun for de momsindbetalinger, som kan henføres til privatforbruget. Tidligere blev de samlede momsindbetalinger benyttet, dvs. også momsindbetalinger, der hidrørte fra fx den offentlige sektors indkøb og boliginvesteringer.

ger. Det indebar en for kraftig korrektion af forbrugerpriserne i en varierende grad landene imellem. Særligt det danske indeks blev korrigeret for kraftigt - se afsnit om usikkerhederne ved prisberegningerne nedenfor.

Velstandskorrektion

Sammenhængen mellem et lands velstandsniveau og landets prisniveau er estimeret ved en lineær regression med anvendelse af OLS med 29 observationer (lande):

$$(2.7) \quad p_j^{N,OECD} = \alpha + \beta \cdot Y_j + \varepsilon_j,$$

hvor $p_j^{N,OECD}$ er det relative nettoprisniveau i land j , givet som OECD's *Comparative Price Levels* korrigeret for moms og afgifter. Y_j er PPP-korrigeret BNP pr. capita. β er den estimerede sammenhæng mellem et lands velstandsniveau og landets prisniveau.

α er en niveauparameter, og ε_j er en usikkerhedsparameter, der repræsenterer den del af prisdannelsen, som sammenhængen ikke kan forklare. Sammenhængen kan fx ikke fange særlige nationale forhold, der er uafhængige af velstandsniveauet, selvom disse kan have en betydelig indvirkning på prisniveauet.

Nettoprisindekset, der benyttes i (2.7), er udregnet som:

$$(2.8) \quad p_j^{N,OECD} = 100 \cdot \frac{q_j^{OECD}}{\frac{1}{29} \cdot \sum_{s=1}^{29} q_s^{OECD}},$$

hvor $s = 1, \dots, 29$ repræsenterer de 30 OECD-lande eksklusive Luxembourg.

q_j^{OECD} er beregnet som:

$$(2.9) \quad q_j^{OECD} = p_j^{CPL} \cdot \left(1 - \frac{\tilde{M}_j + T_j}{C_j^{FC}} \right),$$

hvor P_j^{CPL} er prisindekset (*Comparative Price Level*) for land j . \tilde{M}_j er de samlede momsindbetalinger ifølge OECD's "Revenue Statistics" i land j , og C_j^{FC} er det samlede forbrug, *Final Consumption Expenditure*, i land j .

For at mindske usikkerheden i det enkelte lands prisindeks benyttes et gennemsnit af nettoprisindekset over tre år, 2002-2004. Prisdata for årene efter 2004 var ikke tilgængeligt ved udarbejdelsen af Konkurrenceredegørelse 2007. Tilsvarende benyttes gennemsnitlig PPP-korrigeret BNP pr. capita for årene 2002-2004.

I denne model er β estimeret til 0,0027 og er signifikant forskellig fra nul med en t-værdi på knap 10. Modellen har en forklaringsgrad, R^2 , på 79 pct.

Den estimerede $\hat{\beta}$ benyttes til at finde velstandskorrekturen, λ_j , for EU9-landene:

$$(2.10) \quad \lambda_j = (Y_{EU9} - Y_j) \cdot \hat{\beta}.$$

Y_{EU9} er gennemsnitlig BNP pr. capita (PPP-korrigeret) for EU9-landene for årene 2002-2004. Da $\hat{\beta}$, dvs. sammenhængen mellem velstand og prisniveau, er positiv, vil lande med en velstand højere end den gennemsnitlige i EU9 have en negativ korrektionsfaktor, λ_j . For Danmarks vedkommende er λ lig -4,8, dvs. at prisseffekten af, at det danske BNP pr. capita er højere end EU9-gennemsnittet, anslås til knap 5 pct. point. Det velfærdskorrigerede nettoprisindeks udregnes som:

$$(2.11) \quad p_j^{VK} = p_j^N + \lambda_j$$

3. Usikkerheder ved nettoprisindekset

Udregningerne af nettoprisindeksene og de bagvedliggende data er behæftet med en række usikkerheder, som der bør tages forbehold for.

Statistik fra Eurostat

Eurostat har udførlige retningslinier til indsamling af prisstatistik, og PPP-statistikken betragtes som det bedst egnede til at sammenligne EU-landene. Uanset retningslinierne er det imidlertid vanskeligt at definere kurve af varer og tjenester, som er fuldt ud sammenlignelige mellem lande. Blandt andet kan forskelle i forbrugsmønstre og varierende produktkvalitet vanskeliggøre prissammenligninger. Særligt kan prisen på visse tjenester være svær at sammenligne.

Eksempelvis er varegruppen *Mælk, ost og æg* ifølge Eurostats tal ca. 10 pct. billigere i Danmark. Det skyldes, at indekset indeholder bl.a. yoghurt, som i udlandet i højere grad end i Danmark bruges som et dyrt dessertprodukt. Ifølge Styrelsens egne beregninger er prisen på mælk alene omtrent på niveau med EU9-gennemsnittet³.

For visse tjenesteydelser kan det være et problem at finde en markedspris. Prisen på eksempelvis sundhedsydelser er afhængig af opbygningen af det nationale sundhedssystem. Det er lettere at finde sammenlignelige priser på varer som sukker og kaffe, der kan defineres relativt præcist.

Eurostat korrigerer ikke for kortvarige tilbudskampagner under fire uger. Som nævnt i Konkurrenceredegørelse 2007, tyder det på, at prisindekset for sodavand i Danmark er for høj i forhold til de faktiske detailpriser, da en væsentlig andel af sodavand i Danmark bliver solgt på tilbud under listepriisen, som benyttes af Eurostat. Det kan ikke udelukkes, at kortvarige tilbud er mere udbredte i Danmark end i de øvrige EU9-lande, men data, der muliggør en kvantificering, er ikke tilgængelige.

³ Styrelsen får regelmæssigt udtræk fra Danmarks Statistik om prisen på enkelte produkter, herunder mejeriprodukter.

Moms- og afgiftskorrektion

Der er visse usikkerheder behæftet ved momskorrektionen.

For det første har Konkurrencestyrelsen ikke faktiske tal for momsindbetalinger fordelt på Eurostats vare- og tjenestegrupper, men beregner indbetalingerne på baggrund af forbrugstal. Denne beregning kan være upræcis for de poster, der dækker over varer eller tjenester med differentieret moms. Dette er dog kun et problem for ganske enkelte vare- og tjenestegrupper, herunder *Medicin*.

I Sverige er der fx differentieret moms på receptpligtig medicin og håndkøbsmedicin. Ved køb af håndkøbsmedicin betales 25 pct. i moms, mens køb af receptpligtig medicin er fritaget for moms. I dette tilfælde er den gennemsnitlige momssats for medicinforbruget i Sverige anslået ved hjælp af forbrugstal fra OECD. På baggrund heraf er den gennemsnitlige momssats på medicin i Sverige anslået til 2,75 pct. Samme fremgangsmåde er benyttet for Frankrig og Storbritannien, hvor momsreglerne ligeledes skelner mellem receptpligtig medicin og håndkøbsmedicin.

For det andet korrigeres forbrugerpriserne ikke for den moms, som visse private virksomheder, hvis produkter ikke er pålagt moms, betaler i forbindelse med deres indkøb. Normalt modregnes en virksomheds momsbetalinger ved indkøb med de momsindbetalinger, der fremkommer ved salg af virksomhedens produkter. Dette er imidlertid ikke muligt for fx udbydere af finansielle tjenester, da en stor andel af disse tjenester ikke er momsbelagte. I sådanne tilfælde vil virksomheders momsbetalinger formentlig øge produkternes nettopris. I de fleste tilfælde vil disse momsbetalinger dog kun udgøre en lille del af virksomhedens omkostninger og dermed kun påvirke priserne i begrænset omfang.

Forskellen mellem det totale momsprovenu og det momsprovenu, der kan henføres til privatforbruget, er blandt EU9-landene relativt størst for Sverige og Danmark, jf. tabel 2.

Tabel 2 – Samlet momsprovenu, 2004

	Momsprovenu – samlet (mio. NC)	Momsprovenu - privat- forbrug (mio. NC)
Danmark	143.284	94.462
Belgien	20.258	15.519
Tyskland	137.775	112.531
Finland	12.949	8.556
Frankrig	119.292	85.511
Holland	35.811	20.400
Italien	81.515	82.570
Sverige	233.295	152.345
Storbritannien	81.565	69.306

Kilde: OECD "Revenue Statistic" og Konkurrencestyrelsens egne beregninger.

Anmærkning: Momsprovenu er angivet i mio. i national valuta (NC). Det samlede momsprovenu er hentet fra "Revenue Statistics 2006". Momsprovenu fra privatforbrug er udregnet på baggrund af forbrugsdata, jf. ovenfor beskrevne metode.

Der er også usikkerhed knyttet til korrektionen for afgifter. Priserne fra Eurostat er ikke opgjort på samme detaljeringsniveau som afgifterne fra OECD. Det betyder i en række tilfælde, at en afgift fordeles på flere vare- og tjenesteposter vægtet efter forbruget. Som nævnt ovenfor er dette bl.a. tilfældet for bilafgifterne. Dette medfører usikkerhed på nettopriserne for de enkelte vare- og tjenestegrupper, men i mindre grad for de overordnede indeks.

Velfærdskorrektion

Velfærdskorrektionen af nettopriserne er ligeledes genstand for en række usikkerheder, som kan henføres til såvel data som den lineære regression.

Eurostats og OECD's prystal korrigeres med forskellige momstal. Som nævnt ovenfor korrigeres Eurostats tal med den moms, som kan henføres direkte til privatforbruget, mens OECD's tal korrigeres med de totale momsindbetalinger grundet manglende data for andre end EU9-landene. Der er dog i en vis grad taget højde for dette, da de totale momsindbetalinger sættes i forhold til *Final Consumption Expenditure*, dvs. det samlede endelige forbrug og ikke blot privatforbruget.

Der er også usikkerhed knyttet til den empiriske sammenhæng. Der er for det første usikkerhed i estimatet af sammenhængen. 95 pct. konfidensintervallet for β viser en usikkerhed af den velstandskorrigerede nettopris på +/- 1 pct. for Danmarks vedkommende.

For det andet kan velstandseffekten være stærkere eller svagere i de enkelte lande, end den generelle sammenhæng tilsiger. Det betyder, at korrektionen både kan være for lille og for stor i de enkelte lande.

Endelig er det ikke entydigt, hvad der er det mest retvisende mål for velstand. I korrektionen er anvendt PPP-justeret BNP pr. capita, men andre mål kunne give andre effekter.